PRÁVNICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

KATEDRA OBCHODNÍHO PRÁVA

Udržitelnost v podnikání (HDPV0203)

Název předmětu v jazyce výuky/ v anglickém jazyce/v českém jazyce:	Udržitelnost v podnikání/ Sustainability in Business
Kód předmětu:	HDPV0203
Typ předmětu:	Povinně volitelný předmět (PVP)
Podtyp předmětu:	dovednostní
Kredity:	5
Semestr:	letní semestr (LS)
Garantující pracoviště:	KOBCHP
Garant/ka	doc. JUDr. Lucie Josková Ph.D., LL.M.
Způsob výuky:	seminář
Rozsah výuky:	0/2
Jazyk výuky:	čeština
Kontrola studia:	zkouška
Forma zkoušky:	ústní
Celkový počet termínů pro splnění kontroly studia v akademickém roce:	3
Rekvizity formální (prerekvizity a korekvizity):	–
Rekvizity materiální (doporučení pro zápis předmětu):	Pro zapsání předmětu Udržitelnost v podnikání je vhodné, aby student měl absolvován předmět Obchodní právo III.
Navazující předměty:	–
Opakovaný zápis neabsolvovaného předmětu:	ano, jedenkrát v bezprostředně následujícím akademickém roce
Opakovaný zápis absolvovaného předmětu:	ne
Předmět profilujícího základu:	ne
Základní teoretický předmět profilujícího základu:	ne

Anotace

Předmět je vyučován **v letním** semestru akademického roku **každý týden**.

Počet studentů je **omezen na 20**. Nadlimitní zápis není možný. Důvodem omezeného počtu studentů je snaha o vytvoření dostatečného prostoru pro individuální přístup ke studentům.

Charakteristika předmětu. Předmět je určen pro studenty s hlubším zájmem o obchodní právo a problematiku udržitelnosti. Poznatky z předmětu studenti využijí zejm. v případě, že budou pracovat jako advokáti, podnikoví právníci či právníci orgánů veřejné moci.

Cílem předmětu Udržitelnost v podnikání je seznámit posluchače s pojmy udržitelnost, resp. ESG (*environmental, social and governance*) a dopadem jejich regulace na podnikatele. Vzhledem k tomu, že problematika udržitelnosti má výrazně interdisciplinární charakter, počítá se při realizaci předmětu se zapojením odborníků z jiných institucí (např. Centra pro klimatické právo a udržitelnost Ústavu státu a práva AV ČR, v.v.i. či České národní banky). Teoretický výklad bude zároveň doplňován zkušenostmi odborníků z praxe (např. zaměstnancem obchodních korporace odpovědným za prosazování udržitelnosti v dané obchodní korporaci, advokátem poskytujícím poradenství účastníkům finančního trhu v oblasti udržitelnosti, poradcem zajišťujícím měření uhlíkové stopy apod.).

Průběh výuky vyžaduje **aktivní účast studentů**. Studenti se na jednotlivé hodiny průběžně připravují podle zadání; zdroje jsou v českém a anglickém jazyce. Navíc je vyžadováno splnění pěti průběžných úkolů, které jsou zadávány v průběhu semestru. Některé práce jsou ústně prezentovány na hodině. V šestém nebo sedmém týdnu výuky je zařazen tzv. midtermtest (multiple choice test).

Sylabus

Předmět zahrnuje tato témata:

- soulad přenášení odpovědnosti za udržitelné globální hospodářství na soukromý podnikatelský sektor s ústavně garantovanou svobodou podnikání;
- účel obchodní korporace;
- nástroje k ukládání povinností k dosažení udržitelnosti;
- povinnosti podnikatelů identifikovat environmentální a sociální dopady a rizika a informovat o nich veřejnost a dohledové orgány (nefinanční reporting, resp. zprávy o udržitelnosti);
- vliv udržitelnosti na správu obchodních korporací (*corporate governance*), např. na složení volených orgánů či povinnost členů volených orgánů rozhodovat v zájmu obchodní korporace;
- trend tzv. akcionářského aktivismu (zejm. *climate-related shareholder activism*) a související klimatické litigace proti obchodním společnostem;
- udržitelné financování - přehled vybrané regulace pro oblast udržitelného financování;
- povinnosti podnikatelů ve vztahu k jejich dodavatelským řetězcům;
- vliv zahraničních úprav (např. německého *Lieferkettensorgfaltspflichtengesetz*) na postavení českých podnikatelů, kteří jsou součástí dodavatelských řetězců zahraničních podnikatelů;
- dopad směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (CS3D směrnice) na povinnosti podnikatelů;

- identifikace a potírání postupů, jejichž cílem je vzbuzovat dojem o naplnění kritérií udržitelnosti (tzv. lakování na zeleno, *greenwashing*).

Literatura (studijní opory)

Základní literatura:

1. ČERNÁ, S., ŠTENGLOVÁ, I., PELIKÁNOVÁ, I. a kol. *Právo obchodních korporací*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2021
2. LASÁK, J., DĚDIČ, J., POKORNÁ, J., ČÁP. Z. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2021
3. ŠTENGLOVÁ, I., HAVEL, B., CILEČEK, F., KUHN, P., ŠUK, P. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář.* 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2020

Ostatní literatura:

1. FEIGERLOVÁ, M. *„Klimatická odpovědnost" společností*. In MÜLLEROVÁ, H. a kol. Klimatické právo. Praha: Wolters Kluwer, 2023, s. 619-639
2. HAMÁČKOVÁ, M. *Klamavé opomenutí jako greenwashingové jednání*. Obchodněprávní revue 4/2024
3. HURYCHOVÁ, K. *Vliv ESG due diligence regulace na smluvní autonomii podnikatelů*. Obchodněprávní revue 4/2023
4. JOSKOVÁ, L. *Povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře a udržitelnost (ESG)*. Obchodněprávní revue 4/2023
5. JOSKOVÁ, L. *Může být účelem obchodní společnosti (pouze) dosahování zisku?* Obchodněprávní revue 4/2024
6. NOVÁK, M. *Občanskoprávní odpovědnost společností v rámci náležité péče: důmyslný nástroj, nebo jen zbožné přání?* Obchodněprávní revue 4/2024
7. VÁCLAVÍKOVÁ, R. *Vliv prohlášení o ESG, související rizika a rozhodovací praxe*. Obchodněprávní revue 4/2023
8. KOTÁPIŠOVÁ, P. *ESG v kontextu vybraných institutů soutěžního práva.* Obchodněprávní revue 4/2023

Zahraniční literatura:

1. CARADONNA, J. L. *Sustainability. A history*. Oxford University Press 2022
2. GREENFIELD, K. *The Failure of Corporate Law. Fundamental Flaws and Progressive Possibilities*. Chicago: University of Chicago Press, 2006
3. CHOUDHURY, B., PETRIN, M. *Corporate Duties to the Public*. Cambridge: Cambridge University Press, 2019
4. SJÅFJELL, B., BRUNER, C.M. *The Cambridge Handbook of Corporate Law, Corporate Governance and Sustainability*. Cambridge University Press 2019

Základní právní předpisy (vždy ve znění platném a účinném ke dni konání kontroly studia):

1. zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
2. zák. č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích

3. zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví

4. směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1760 ze dne 13. června 2024 o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti a o změně směrnice (EU) 2019/1937 a nařízení (EU) 2023/2859 (CS3D)

5. směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2464 ze dne 14. prosince 2022, kterou se mění nařízení (EU) č. 537/2014, směrnice 2004/109/ES, směrnice 2006/43/ES a směrnice 2013/34/EU, pokud jde o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD)

Požadavky ke kontrole studia (pravidla předmětu)

1. Pro úspěšné absolvování předmětu je nutné aktivně se účastnit prezenční výuky (min. 75 % docházky). Výsledné hodnocení předmětu se sestává ze tří částí:

   (i) bodové hodnocení ústní zkoušky (30 % klasifikace),

   (ii) součet bodů získaných za domácí práce zpracované v průběhu semestru (50 % klasifikace) a

   (iii) součet bodů získaných za midtermtest (20 % klasifikace).

2. V průběhu semestru student zpracovává pět (5) bodovaných domácích úkolů. Maximální počet bodů za jeden úkol je 10, přičemž se hodnotí správnost, dodržení pokynů pro vypracování práce, pečlivost při rešerši zdrojů, přesnost vyjadřování, přesvědčivost argumentace, výstižnost závěru.

   Při zpracování domácích úkolů mohou studenti používat jakékoli zdroje, musí však jít o práci samostatnou. Při práci musí být dodržena pravidla kladená na autorské dílo (původnost a korektní práce se zdroji). Porušení kteréhokoli z těchto pravidel znamená, že student za úkol obdrží 0 bodů.

   Při pozdním odevzdání je práce hodnocena 0 body.

   Každý úkol bude zadán s předstihem a bude se vztahovat k tématu či tématům následujícího semináře. Je potřeba jej odevzdat nejpozději 2 dny před konáním semináře. Na samotném semináři pak bude problematika zpracovaná v domácím úkolu spolu se studenty řešena, vyhodnocována a dále rozvíjena.

   Celkem lze tímto způsobem získat až 50 bodů.

3. Midtermtest se sestává ze 20 otázek typu multiple choice, na jejichž zodpovězení bude mít student 30 minut. Za každou správně zodpovězenou otázku lze získat bod. Celkem lze tímto způsobem získat až 20 bodů.

   Během písemném testu mohou studenti používat vlastní texty právních předpisů.

4. Předmět je zakončen ústní zkouškou, kde student odpovídá na jednu vylosovanou otázku.

   Celkem lze tímto způsobem získat až 30 bodů.

5. Předmět je v návaznosti na získaný počet bodů klasifikován následovně: výborně (1) – 100 – 87 bodů, velmi dobře (2) – 86 - 73 bodů, dobře (3) – 72 – 60 bodů, neprospěl (4) – 59 a méně bodů.

Podpora

Předmět byl vytvořen v rámci celouniverzitního projektu Zelené dovednosti na UK, podpořeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Národním plánem obnovy.

doc. JUDr. Lucie Josková Ph.D., LL.M., v.r.
garantka předmětu